

Cuprins

Prefață.....	XV
Cuvânt-înainte.....	XVII
Abrevieri.....	XXV
Capitolul I. Internetul și societatea informațională.....	1
Secțiunea 1. Aspecte introductive	1
Secțiunea a 2-a. Guvernarea Internetului din perspectiva Dreptului Internetului.....	5
§1. Dreptul Internetului.....	6
§2. Principiile Dreptului Internetului	7
2.1. Principiile Dreptului Internetului elaborate de Coaliția Dinamică pentru Drepturi și Principii ale Internetului.....	7
2.2. Principiile Dreptului Internetului din perspectiva dreptului internațional	11
2.2.1. Principiul libertății Internetului.....	12
2.2.2. Principiul protecției vieții private.....	16
2.2.3. Principiul modificat de jurisdicție teritorială adaptat la cyberspațiu.....	17
2.2.4. Principiul cooperării interstatale	18
2.2.5. Principiul cooperării părților interesate.....	19
§3. Autoreglementarea pe Internet.....	19
§4. Organizații implicate în guvernarea Internetului	22
4.1. Organizații interguvernamentale	22
4.2. Organizații non-guvernamentale	23
§5. Democrația și guvernarea Internetului.....	25
5.1. Democrația și organizațiile internaționale.....	25
5.2. Democrația și decalajul digital.....	26
§6. Globalizarea Internetului	27

Secțiunea a 3-a. Impactul Internetului asupra dezvoltării durabile a societății	28
§1. Definiția noțiunii dezvoltării durabile.....	28
§2. Impactul social al Internetului	30
2.1. Dezvoltarea economică	30
2.2. Dezvoltarea socială	31
2.3. Protecția mediului	32
2.4. Diversitatea culturală	33
2.5. Guvernarea.....	33
Secțiunea a 4-a. Cybersecuritatea și drepturile omului	34
Secțiunea a 5-a. Teorii explicative ale societății informaționale.....	37
§1. Introducere	37
1.1. Conceptul tehnologic	37
1.2. Conceptul economic.....	38
1.3. Conceptul ocupațional.....	38
1.4. Conceptul spațial.....	39
1.5. Conceptul cultural.....	39
§2. Teoria societății rețelei.....	39
§3. Teoria societății postindustriale	41
Secțiunea a 6-a. Serviciul eGovernment în Uniunea Europeană.....	42
Capitolul II. Criminologia în cyberspațiu.....	46
Secțiunea 1. Criminalitatea în cyberspațiu	46
§1. Introducere	46
§2. Definiția noțiunii de criminalitate în cyberspațiu.....	50
§3. Clasificarea infracțiunilor săvârșite în cyberspațiu	54
Secțiunea a 2-a. Conceptul de criminologie în cyberspațiu.....	56
Secțiunea a 3-a. Comunitățile virtuale.....	58
Secțiunea a 4-a. Lumea virtuală	63
Secțiunea a 5-a. Teorii referitoare la cauzalitatea fenomenului criminalității în cyberspațiu	67
§1. Introducere	67
§2. Teoria tranziției spațiului	68
§3. Teoria activităților de rutină.....	72
3.1. Infractori motivați	75

3.2. Lipsa unor forme de pază și supraveghere	76
3.3. Ținte potrivite.....	77
§4. Teoria învățării sociale.....	78
4.1. Asocierea diferențiată	78
4.2. Definițiile	80
4.3. Sprijinul diferențiat	81
4.4. Imitarea	82
§5. Teoria tehnologiei care facilitează criminalitatea, investigarea și securitatea	84
Secțiunea a 6-a. Psihologia în cyberspațiu	85
§1. Introducere	85
§2. Cyberspațiul ca un spațiu psihologic	86
§3. Caracteristicile psihologice ale cyberspațiului.....	87
§4. Managementul identității în cyberspațiu.....	90
Capitolul III. Modernizarea legislației naționale în domeniul criminalității din cyberspațiu în contextul uniformizării dreptului la nivel european	93
Secțiunea 1. Aspecte privind elaborarea legislației penale naționale în domeniul criminalității din cyberspațiu.....	93
Secțiunea a 2-a. Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică	95
§1. Aspecte introductive	95
§2. Dreptul penal material în reglementarea Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică.....	97
§3. Infrațiuni care sunt săvârșite în cyberspațiu și nu sunt prevăzute de Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică.....	111
3.1. Spam-ul.....	112
3.2. Furtul de identitate	119
3.3. Utilizarea Internetului în legătură cu acțiunile teroriste	128
§4. Concluzii.....	138
Secțiunea a 3-a. Principalele Directive și Decizii-cadru elaborate la nivelul Uniunii Europene în domeniul combaterii criminalității din cyberspațiu	140
§1. Aspecte introductive	140

VIII *Dimensiunea criminologică a criminalității din cyberspațiu*

- §2. Directiva 2013/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 august 2013 privind atacurile împotriva sistemelor informatice și de înlocuire a Deciziei-cadru 2005/222/JAI a Consiliului..... 142
- §3. Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date..... 152
- §4. Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) modificată de Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 158
- §5. Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului..... 167
- §6. Directiva 2011/93/UE a Parlamentului și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului..... 170
- §7. Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 de armonizare a anumitor

aspecte privind dreptul de autor și drepturile conexe în societatea informațională	177
§8. Directiva 2009/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator	180
§9. Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (directiva privind comerțul electronic)	182
§10. Directiva (UE) 2019/713 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără numerar și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului	184
Secțiunea a 4-a. Aspecte de drept comparat privind criminalitatea în cyberspațiu în unele state din Uniunea Europeană și din Europa	189
§1. România	189
§2. Marea Britanie	212
§3. Franța	220
§4. Germania.....	226
§5. Concluzii.....	232
Capitolul IV. Infractorii și victimele în cyberspațiu	234
Secțiunea 1. Aspecte generale	234
§1. Criminalitatea în cyberspațiu ca fenomen social	234
§2. Infracțiunea săvârșită în cyberspațiu.....	235
§3. Infractorul în cyberspațiu	236
3.1. Clasificarea infractorilor din cyberspațiu.....	237
3.2. Motivația infractorilor din cyberspațiu	239
3.3. Personalitatea infractorului în cyberspațiu.....	243
§4. Victima în cyberspațiu	247
Secțiunea a 2-a. Profilul criminalului în cyberspațiu.....	252
§1. Aspecte introductive	252
§2. Metode științifice generale de elaborare a profilului infractorului	255

2.1. Metoda FBI: Analiza locului infracțiunii	255
2.2. Metoda Psihologiei Investigative	256
2.3. Metoda Analizei Probelor Comportamentale.....	257
§3. Metode științifice specifice de elaborare a profilului infractorului în cyberspațiu	258
Secțiunea a 3-a. Profilul hackerului în cyberspațiu	265
§1. Introducere	265
§2. Tipologia hackerului în cyberspațiu.....	268
§3. Informațiile referitoare la datele personale ale hackerului	271
§4. Informațiile referitoare la datele relaționale.....	274
§5. Informațiile referitoare la datele criminologice	277
5.1. Motivația hackerului	277
5.2. Etica hacker-ului	282
5.3. Modul cum își percep hackerii acțiunile lor ilegale.....	286
Secțiunea a 4-a. Victimizarea copiilor în mediul online.....	287
§1. Introducere	287
§2. Pornografia infantilă prin intermediul Internetului	288
2.1. Definiția pornografiei infantile	288
2.2. Rolul Internetului în promovarea pornografiei infantile	293
2.3. Aspecte privind prejudiciile încercate de victimele pornografiei infantile în cyberspațiu	294
2.4. Tipologia infractorului de pornografie infantilă în cyberspațiu	298
§3. Grooming-ul în mediul online	301
3.1. Introducere	301
3.2. Caracteristicile grooming-ului	302
3.3. Tipologia groomer-ului în mediul online	307
3.4. Aspecte criminologice privind victimele grooming-ului.....	310
3.5. Prejudiciile încercate de victimele grooming-ului în cyberspațiu	312
§4. Teorii criminologice explicative referitoare la abuzul sexual săvârșit asupra copiilor.....	312
4.1. Teoria nivelurilor	312

4.2. Modelul de precondiție al lui David Finkelhor.....	315
4.3. Un model de teorie integrată referitor la abuzul sexual săvârșit asupra copiilor	324
Secțiunea a 5-a. Cyberstalking-ul	326
§1. Introducere	326
§2. Formele cyberstalking-ului	328
§3. Tipologia cyberstalker-ului	330
§4. Motivația cyberstalker-ului	333
§5. Aspecte criminologice privind victimele cyberstalking-ului	334
§6. Teorii criminologice care explică cyberstalking-ul.....	338
Secțiunea a 6-a. Cyberbullying-ul	340
§1. Introducere	340
§2. Formele cyberbullying-ului	341
§3. Mijloace tehnologice de comitere a cyberbullying-ului.....	343
§4. Infractorii și victimele cyberbullying-ului	347
§5. Incriminarea cyberbullying-ului	351
Secțiunea a 7-a. Cyberlaundering-ul	353
§1. Noțiunea de cyberlaundering	353
§2. Reglementarea cyberlaundering-ului	354
§3. Etapele cyberlaundering-ului	360
§4. Metode de cyberlaundering.....	362
4.1. Online Banking-ul.....	362
4.2. Licitațiile în mediul online	363
4.3. Jocurile de noroc online	363
4.4. Lumile virtuale.....	363
§5. Moneda virtuală	365
Secțiunea a 8-a. Cyberterrorism-ul	370
§1. Introducere	370
§2. Utilizarea Internetului în activitățile teroriste	376
§3. Cyberterrorism-ul și Teoria Jocurilor	380
Secțiunea a 9-a. Cyberwarfare-ul	386
§1. Introducere	386
§2. Definiția noțiunii de cyberwarfare	389
§3. Caracteristicile cyberwarfare-lui.....	391
3.1. Costuri reduse	392
3.2. Disparația frontierelor geografice.....	392

XII *Dimensiunea criminologică a criminalității din cyberspațiu*

3.3. Manipularea percepției publice	392
3.4. Lipsa unor informații strategice	392
3.5. Dificultatea în avertizarea tactică și în evaluarea atacului cibernetice	392
3.6. Participarea în cadrul cyberwarfare-ului a unor organizații private.....	392
3.7. Cyberwarfare-ul este un război atât ofensiv cât și defensiv	393
§4. Tipuri de cyberwarfare.....	395
4.1. Spionajul	395
4.2. Operațiunile de informare	396
4.3. Activitățile de propagandă	397
4.4. Cyberwarfare-ul în activitățile militare	397
§5. Infracții și victimele în cadrul cyberwarfare-ului	398
§6. Combaterea cyberwarfare-ului.....	398

Capitolul V. Prevenirea și combaterea criminalității

din cyberspațiu.....407

 Secțiunea 1. Aspecte generale

 Secțiunea a 2-a. Dimensiunile cybersecurității.....413

 §1. Dimensiunea guvernamentală.....414

 §2. Dimensiunea internațională

 §3. Dimensiunea națională.....415

 §4. Dimensiunea politică

 §5. Dimensiunea legală.....416

 §6. Dimensiunea organizațională.....416

 §7. Dimensiunea tehnologică.....417

 §8. Dimensiunea socială

 Secțiunea a 3-a. Misiunea securității cibernetice în cadrul
 societății informaționale.....418

 §1. Cybersecuritatea și sectorul public

 1.1. Elaborarea politicilor și stabilirea unei
 strategii de cybersecuritate națională.....419

 1.2. Măsurile legale.....419

 1.3. Structurile organizaționale

 1.4. Consolidarea capacităților.....422

1.5. Cooperarea dintre sectorul public și sectorul privat și reglementările tehnice	423
§2. Cybersecuritatea și sectorul privat	424
§3. Cybersecuritatea și utilizatorii finali	425
Secțiunea a 4-a. Organisme internaționale de prevenire a criminalității în cyberspațiu.....	426
§1. Computer Emergency Response Teams – C.E.R.Ts./ Computer Security Incident Response Teams – C.S.I.R.Ts.	426
§2. Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor.....	429
§3. Uniunea Europeană.....	435
§4. Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO)	443
Secțiunea a 5-a. Strategia de securitate cibernetică în România.....	443
Bibliografie generală.....	455
Index.....	483